

РАЗДЕЛ 9

СПИСЪК НА МЕРКИТЕ ЗА ОБСЪЖДАНЕ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА, ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО ИМ И СВЪРЗАНИТЕ С ТОВА ИЗМЕНЕНИЯ НА ПЛАНА

1. Нормативни изисквания и основания за участие на обществеността в изготвянето на ПУРБ.

Процесът на изготвяне на ПУРБ включва редица дейности, свързани с привличането на заинтересованите страни и широката общественост при подготовката му. Това се регламентира от чл. 14 на РДВ и Глава десета, раздел VII от ЗВ.

Според изискванията на РДВ всяка държава-членка е длъжна да окуражава активното участие на всички заинтересовани страни за прилагането на РДВ, най-вече при разработването и актуализирането на Плановете за управление на речните басейни. Всяка държава публикува и предоставя за обсъждане и коментар от обществеността следните документи:

- *График и работна програма за разработването на ПУРБ и консултации за тях;*
- *Преглед на значимите проблеми в областта на управлението на водите, установени в съответните речни басейни, за които се разработва Планът;*
- *Проект на ПУРБ.*

За целите на активното включване на обществеността и консултациите, държавите-членки са длъжни да осигурят най-малко 6 месеца за писмени коментари по тези документи.

Българският закон за водите, чл. 168б, ал. 2, т. 3 отразява изискванията на РДВ, като посочва, че проектът на ПУРБ трябва да е на разположение на ЗС най-малко една година преди началото на периода, за който се отнася Планът. Съгласно чл. 168в, ал. 2 и 3 от ЗВ всяко лице може да консултира Басейновата дирекция и да предостави писмено становище, което става неразделна част от документацията към ПУРБ.

Включването на заинтересованите страни и обществеността в разработването на Плана за управление осигурява балансиране между обществените и частни интереси, както и оптимално съотношение между наличните и използваните водни ресурси.

Настоящият раздел дава резюме на проведените дейности по привличането на обществеността в управлението на водите и на цялостната концепция и стратегия на БДЧР – Варна в тази връзка. Специфичните резултати и изводи от осъществените консултации са включени в ПУРБ и в частност, в предложената програма от мерки.

2. Консултации със заинтересованите страни.

Активното участие на заинтересованите страни е основен принцип в процеса на планиране на дейностите при управлението на водите. Включването на заинтересованите страни е от важно значение в рамките на разработването и актуализирането на Плана за управление на Черноморския басейнов район.

Заинтересованите страни са тези, които могат да повлияят на процеса на изготвяне и прилагане на ПУРБ. Това са институции, организации и фирми, които имат законово определени задължения и отговорности по прякото управление и опазване на водите, в т.ч. Министерства и техните поделения, Областни администрации, Общински администрации, научни институти, представители на бизнеса, неправителствени организации и други.

Активното участие предполага включване на заинтересованите лица в процеса на планиране, както и обсъждане на идеи и допринасяне за тяхното решаване. Съществен е потенциалът на участниците да влияят върху процеса на вземане на решения за управлението на водите.

3. Ролята на Басейновия съвет.

Функциите на Басейновия съвет са регламентирани в Устройствения правилник за дейността, структурата, организацията на работа и числения състав на Басейновите съвети., издаден от Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 25 / 18.03.2003 г.).

Басейновите съвети (БС) консултират басейновите дирекции в дейността им при провеждане на политика по управление на водите с цел осигуряване на единно и

балансирано управление на водите в интерес на обществото, защита на здравето на населението, съхранение на естествените природни ресурси и устойчиво развитие на съответния басейнов район.

Басейновият съвет към БДЧР е държавно-обществена консултативна комисия в състав 30 членове, които са представители на държавната и териториалните администрации, водоползвателите, представители на научни организации и неправителствени организации, имащи отношение към водните проблеми.

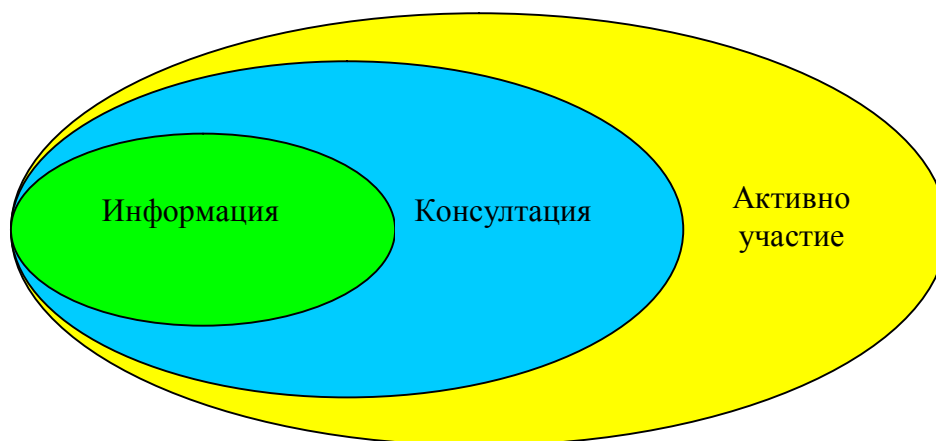
През периода на изготвяне на ПУРВ са проведени 14 редовни заседания на Басейновия съвет към БДЧР – Варна. По време на заседанията бяха представени следните етапи в разработването на ПУРБ:

- Информация за целите и сроковете на РДВ;
- Заданието за разработване на Плана за управление на Черноморския басейнов район;
- Резултатите от Прегледа на характеристиките на района за басейново управление по чл. 5 и Регистър на защитените територии по чл. 6 на РДВ;
- График и Работна програма за разработването на ПУРБ;
- Мониторинговите програми по чл. 8 на РДВ за повърхностните и подземни води;
- Резултатите от срещите за консултация с обществеността;
- Междинен преглед на значимите проблеми в управлението на водите в Черноморския район за басейново управление;
- Проект на Плана за управление на водите в Черноморския басейнов район с включени предложения за мерки. С това стартира 6-месечния период на обществените обсъждания със заинтересованите страни съгласно чл. 14 на РДВ;
- Резултати от обсъжданията на проекта на ПУРБ със ЗС;
- Актуализираното състояние, цели и мерки след включване на резултатите от ОП по проект, който се финансира със средства по ОПОС;
- Окончателен ПУРБ и Програма от мерки.

4. Стратегия на БДЧР за консултациите с обществеността, извършени и предстоящи дейности.

Основните стъпки, предприети от БДЧР във връзка с обществените консултации и въвличането на заинтересованите страни в процеса на изготвяне на ПУРБ, биха могли да бъдат разделени в две групи: пасивни (информирание) и активни (консултации и активно участие), както е предложено в Ръководството за участие на обществеността към РДВ (фиг.1).

В процеса на консултиране са извършени редица мероприятия, описани в точките по-долу, подразделени в трите типа обществени консултации.

фиг. 1

5. Включване на медиите в процеса на информиране на обществеността.

Във всички етапи от процеса на планиране БД следва определена медийна политика, а именно - осигуряване на експерти за интервюта за вестници, радиостанции и телевизионни канали, публикуване на прессъобщения и др. Тази информационна политика беше засилена след изготвянето на Проекта на ПУРБ.

Ролята на медиите за информиране на обществеността в процеса на разработване на ПУРБ е да осигурява осведомеността на обществото и прозрачността в дейността на администрацията. Най-активни в процеса на информиране в региона са:

- **Печатни медии** – регионалните вестници: “Народно дело”, “Черно море”, “Бургас днес и утре”, “Нова Добруджанска трибуна”, “Шуменска заря”, “Позвънете Новини” и др.;
- **Електронни медии** – ТВ Варна, Радио Варна, М САТ, Скат ТВ, Радио Фокус, Радио Шумен и др.

6. Предоставяне на информация за широката общественост във връзка с Плана за управление на Черноморския басейнов район.

В началото на 2009 г. стартираха обществени поръчки за изпълнение на проект, който се финансира по Оперативна програма “Околна среда” (ОПОС). Целта на поръчките бе постигане на максимална информираност и повишаване на общественото съзнание чрез точна и достъпна информация.

В рамките на двете обществени поръчки, бяха изготвени „Комуникационната стратегия за предоставяне на информация за широката общественост, свързана с ПУРБ” и „Стратегия за привличане на заинтересованите страни за провеждане на консултации по обсъждане на проекта на ПУРБ и Програмите от мерки”.

6.1. Информационни материали.

За информиране на обществеността на всички етапи от процеса на разработване на ПУРБ Басейнова дирекция издаде дигитални, брошури и постери. Всички материали бяха представени на участниците в консултациите в рамките на кампании, семинари, работни срещи и заседания на Басейновия съвет. Изготвят се редовно и годишни бюлетени за актуалното състояние на водите в Черноморския басейнов район, които се публикуват на сайта на Басейнова дирекция.

В началото на 2009 г. бяха изпратени уведомителни писма, които съдържаха информация за Проекта Плана за управление на Черноморския басейнов район и връзката към интернет страницата на БДЧР, където той е публикуван.

В рамките на шестмесечните обсъждания бе изготвено CD със съдържанието на Проекта на ПУРБ. Тиражът на диска бе 100 бр. и беше разпространен на срещите, описани подробно в т. 7.3

През м. февруари 2009 г. бе изготвена информационна брошура в тираж 1000 броя, разработена специално за консултациите, които се проведеха в периода 22.12.2008 - 22.06.2009 г. Брошурата включва: съдържанието на ПУРБ, характеристиките на Черноморския басейнов район, зоните за защита на водите, основните видове въздействия, екологичните цели и мерките. В брошурата са описани начините за включване в консултациите - електронна поща, адрес и факс на регионалните бюра и др. Брошурата съдържа и анкета, която беше разпространена чрез писма и по време на срещите. До края на периода за консултации получихме обратно 115 попълнени анкети, предимно от държавните институции. Експертите на дирекцията отчитат, че 10 % обратна връзка е в рамките на планираното и направените анализи ще спомогнат за подобряване на бъдещата комуникация със ЗС и необходимостта от намиране на алтернативни пътища за обратна връзка в бъдеще.

В рамките на обществената поръчка по ОПОС ще се подготвят и други информационни материали - брошура, рекламни карета (преса), ТВ клип, радио клип,

въпросник (флаер), информационен CD, интерактивен „банер” за интернет кампания. На този етап поръчката е текуща.

6.2. Социологическо проучване.

Провеждането на социологическо проучване беше организирано от страна на екипа на Консорциум „Денкштат Кий експертс”, изпълнител по ОП „Предоставяне на информация на широката общественост във връзка с Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) в България” по проект „ разработване на Планове за управление на речните басейни”, финансиран със средства по ОПОС. Бяха проведени телефонни интервюта със заинтересованите страни и широката общественост на Черноморски басейнов район. Данните от тези интервюта бяха обобщени и беше изготвен анализ на резултатите от тях (Приложение IX-1).

6.3. Интернет страница – www.bsbd.org

От 2004 година БДЧР поддържа и редовно актуализира интернет страница, на която са публикувани:

1. Графикът и Работната програма за разработването на ПУРБ;
2. Въпросник за приоритетите, свързани с водите;
3. Информация и доклад за проведени срещи със заинтересованите страни;
4. Доклад за значимите проблеми в управлението на водите в Черноморския басейнов район;
5. Информация за заседанията на Басейновия съвет;
6. Проектът на ПУРБ;
7. План за управление на водите в Черноморски басейнов район;
8. Доклад „Екологична оценка” и Доклад „Оценка на съвместимостта”;
9. Решение на МОСВ по ДЕО и ДОС.

7. Консултации.

Първата стъпка в процеса на консултациите беше идентифициране на всички заинтересовани страни в управлението на водите на територията на Черноморския басейнов район (Приложение IX-2).

Участието на заинтересованите страни при разработване на ПУРБ се извърши в 4 етапа съгласно ЗВ и РДВ:

- **Първи етап** – до м. декември 2006 г.: Консултации по Графика и Работната програма за разработването на ПУРБ,
- **Втори етап** - до м. декември 2007 г.: Консултации по Междинния преглед на значимите проблеми в управлението на водите за района на басейново управление;
- **Трети етап** – до м. декември 2008 г.: Срещи със заинтересованите по предложенията за мерки за включване в Плана за управление на Черноморския басейнов район;
- **Четвърти етап** – от 22 декември 2008 г. до 22 юни 2009 г. – Шестмесечно обсъждане на Проекта на ПУРБ и Програмата от мерки.

7.1. Консултации по Графика и Работната програма за разработването на Плана за управление.

Графикът и Работната програма (Приложение IX-3) бяха изготвени през 2006 г. и публикувани на уеб-сайта на БДЧР - www.bsbd.org . Информация за това бе публикувана в 2 централни и 1 местен ежедневник.

7.2. Консултации по междинния преглед на значимите проблеми в управлението на водите.

През периода март - юни 2007 г. бяха проведени 6 работни срещи и кръгли маси със заинтересованите страни. На всяка среща се представи информация за изготвените График и

Работна програма за разработването на ПУРБ и преглед на състоянието на водите в съответния речен басейн. На тези срещи се проведеха консултации за идентифициране на значимите проблеми в управлението на водите.

Работата по идентифицирането на значимите проблеми в управлението на водите се осъществи по метода на активно включване на заинтересованите страни в работни групи. Срещите се проведеха по речни басейни. В резултат от срещите бяха определени значимите проблеми в управлението на водите.

На този етап беше изготвен въпросник за определяне на мнението на ЗС. Обхванати бяха групи от населението с различна възраст, образование и професия и с различна степен на информираност в областта на управлението на водите. Разпространени бяха и информационни материали под формата на брошури.

7.3. Консултации със заинтересованите страни за изготвяне на Програмата от мерки в Черноморския басейнов район.

За изготвяне на Програмата от мерки към ПУРБ бяха проведени 7 срещи със ЗС по речни басейни и браншове. В срещите от страна на БД взеха участие експерти от отдели "ПС", "РР", "КВДИИО" и "МПИО". Като заинтересовани страни на срещите бяха поканени представители на Общинските администрации, пристанищата, туризма, "ВиК" дружествата, селското стопанство, промишлеността и други.

На срещите беше представен анализ на антропогенния натиск и въздействие върху водите, състоянието на подземните води в Черноморския басейнов район, източниците на замърсяване в т.ч. и от земеделска дейност, състоянието на ПСОВ по българското Черноморие и състоянието на крайбрежните морски води. Участниците в срещите предложиха мерки, които бяха включени в Програмата от мерки в ПУРБ.

7.4. Консултации със заинтересованите страни във връзка с шестмесечното обществено обсъждане на Проекта на ПУРБ и Програмата от мерки.

В рамките на този етап се организираха и проведеха общо 7 срещи. Първите две срещи бяха организирани от експерти на БДЧР и проведени в гр. Варна и гр. Бургас, а следващите 5 срещи се осъществиха в рамките на обществена поръчка по ОПОС от Консорциум „Денкашат Кий експертс”.

Първата среща със заинтересованите страни за обсъждане на проекта на ПУРБ бе проведена на 10.04.2009 г. в заседателната зала на Община Варна, в която взеха участие 33 представители на общини, областни администрации, регионални подразделения на държавни институции, водоползватели и медии.

Втората среща се проведе на 13.04.2009 г. в гр. Бургас. В нея взеха участие 25 представители на заинтересованите страни в региона. Представени бяха Проектът на Плана за управление на водите в Черноморски басейнов район и Програмата от мерки (ПМ), възможностите за финансиране на проекти във водния сектор и др. Проведах се дискусии по предложените мерки. Към срещата имаше умерен интерес от страна на медиите.

След тези две срещи организацията и логистиката по провеждането на срещите беше осъществена по график от Консорциум „Денкашат Кий експертс”, изпълнител по ОП „Предоставяне на информация на широката общественост във връзка с Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) в България”. Експертите от БД участваха активно в тези срещи.

Третата среща проведена на 11 юни 2009 г. в гр. Варна, беше с фокус върху пристанищата и туризма по Северното Черноморие. Срещата бе адресирана главно към Черноморските крайбрежни общини като пряко заинтересована страна при изпълнение на ПУРБ и основните мерки в него. Участие взеха още представители на пристанища, научни институти, държавни институции с контролни функции, фирми от туристическия бранш и др. С участниците бяха обсъдени заложените в ПУРБ задължителни мерки и начина на БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ ЗА ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН С ЦЕНТЪР ВАРНА

реализацията им. Направените предложения бяха обобщени и изведени най-приоритетните, като бе уточнена ролята на заинтересовани страни при изпълнението им.

Срещата премина при изключителен медиен интерес и бе широко и мащабно отразена.

Четвъртата среща се проведе на 12 юни 2009 г. в гр. Добрич. Целта беше: представяне на Проекта на ПУРБ и ПМ, получаване на предложения за нови мерки и начина на реализацията им. По време на срещата експертите от дирекцията представиха стратегията на БДЧР за провеждане на консултация с обществеността в Черноморския район за басейново управление и начините за обратна връзка. Срещата бе отразена от медиите със значителен интерес.

Петата среща се проведе на 15 юни 2009 г в гр. Шумен. Експертите от БДЧР призоваха ЗС към активна обратна връзка, за да бъдат в приложими бъдеще предвидените в Плана мерки. Дискусиите по време на срещата бяха насочени към основните мерки в Плана, като: изграждане и реконструкция ГПСОВ и учредяване на СОЗ на водоизточниците, почистване на речните русла и др. Инициира се дискусия за финансовото обезпечаване на ПУРБ, като бе изяснено, че финансирането на основните мерки ще се извърши от различни фондове на ЕС: ОПОС, ОПРСР и др. или ще е необходимо собствено финансиране, банкови заеми и други.

Шестата среща се проведе на 16 юни 2009 г в гр. Бургас. По време на срещата експертите от БДЧР представиха стратегията за консултации с обществеността в Черноморския район да проекта на ПУРБ и Програмата от мерки. Дискусиите бяха във връзка с допълване на проекта на ПУРБ с мерките, включени в общинските планове. Заинтересованите страни разгледаха предоставения картков материал и конкретните мерки, предвидени за всяко водно тяло и ги дискутираха с експертите от Басейнова дирекция. Срещата премина при изключителен медиен интерес. Заседанието бе отразено от две регионалните телевизии, едно радио и две он лайн издания.

Седмата среща представляваше заключителна кръгла маса на тема "Как ще се осъществява ефективен контрол в процеса на управление на водите?". Срещата се проведе на 22 юни 2009 г. в гр. Варна. Целта на срещата бе обобщаване на резултатите от проведените до момента срещи с обществеността. На нея присъстваха представители на общини, Областна администрация Варна, "ВиК" дружества, Гражданска защита, РИОКОЗ, РИОСВ, промишлени и туристически фирми, пристанища и други държавни институции.

Сред разискваните теми беше тази за риска от неизпълнение на ангажиментите на част от общините на изискванията на Директивата за изграждане на ПСОВ и канализация поради недостатъчния капацитет за изготвяне и управление на проекти по Оперативните програми, както и проблема с недостига на средства за финансирането им. Изказано бе мнение, че част от общините смятат оперативните програми на ЕС за високорисков капитал, поради изключително усложнените процедури за кандидатстване и поради тази причина не стартират проекти.

На 23.07.2009 г. в гр. Варна се проведе Басейнов съвет към БДЧР, на който членовете бяха запознати с резултатите от шестмесечните обсъждания на Проекта на ПУРБ и предложените мерки. (Приложение IX-4).

Освен чрез планираните седем срещи в рамките на шестмесечните обсъждания експерти на дирекцията имаха възможност да представят проекта на Плана и ПМ на още 4 допълнителни срещи:

1. Среща в рамките на **заключителен семинар по Фламандски проект**, проведена на 29 април 2009 г. Темата на дискусията бе "Програми от мерки за крайбрежните води на Варненския залив и Бургаския залив". По време на срещата, експертите от БДЧР представиха

прилагането на Рамковата Директива по Водите в Черноморски басейнов район, състоянието на водите в двата залива и Програмата от мерки за Варненски и Бургаски залив - като част от ПУРБ, с акцент към социално-икономическо развитие на крайбрежния регион.

На срещата взеха участие експерти от Фландрия, Институт по Океанология – Варна и други заинтересовани страни. Проведоха се дискусии по предложените мерки от участниците в семинара.

2. Среща на **териториална организация на Научно–техническите съюзи – Варна**. Тази среща се проведе на 27 май 2009 г. с участието на ръководители на фирми, организации и институти от Варна и региона, и специалисти с интерес към проблеми, свързани с геотермалните води. На срещата бе представен Проектът на ПУРБ и ПМ, и бяха проведени дискусии по предложените мерки.

3. **Среща в рамките на XXXII–та Асамблея на Асоциацията на еколозите от общините в България**. Срещата бе проведена на 15 май 2009 г. в К. К. „Св. Св. Константин и Елена”. По време на срещата директорът на БДЧР Варна изнесе презентация и разясни на участниците същността на ПУРБ и акцентите при изготвяне на ПМ, а именно - основните и допълнителни мерки, по които следва да се работи съвместно с общините за достигане на целите в шест годишния планов период. По време на дебата всеки участник в срещата получи брошурата с въпросник.

4. На международната **изложба „ВОДА СОФИЯ”** от 26 - 29 май 2009 г. в гр. София БДЧР предостави 50 комплекта, които съдържаха: 150 бр. цветни брошури и въпросници, цветни презентации на Проектът на ПУРБ с резюме на английски и български език, проект на ПУРБ на CD и годишните бюлетини на БД Варна за 2008 и 2007 г.

Чрез участието на форума БДЧР получи добра възможност за представяне на Проектът на ПУРБ на широката общественост и заинтересованите страни в рамките на шест месечните обсъждания.

7.5. Становища, получени по проекта на ПУРБ.

В Приложение IX-5 са представени получените официални становища по проекта на ПУРБ, отразяването на които е представено в Приложение IX-6.

След изготвянето на Екологичната оценка и Оценката за съвместимост на ПУРБ, отразяване на препоръки от становище на МОСВ по тези оценки, както и след използване на резултатите от обществена поръчка по проекта „Разработване на Планове за управление на речните басейни”, финансиран със средства по ОПОС, БДЧР организира и проведе на 25.01.2010 г. XIV-то заседание на БС.

На заседанието беше представен окончателния ПУРБ и Програмата от мерки, отчитащи всички посочени по-горе становища и допълвания.